

Systemanalysavdelningen
Enheten för operativa styrmedelRegeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM*exp 5/9-08/hj***Yttrande angående vissa ändringar i lagen (2003:113) om elcertifikat (N2008/4808/E)**

I promemoria daterad den 26 juni 2008 föreslås vissa ändringar i lagen (2003:113) om elcertifikat. De föreslagna ändringarna syftar till att nyinvesteringar och åtgärder som leder till ökad produktionskapacitet i befintliga anläggningar för förnybar elproduktion inte onödigtvis fördröjs.

Sammanfattning

- Energimyndigheten är positiv till att möjlighet införs att i vissa fall meddela förhandsbesked avseende ansökningar om godkännande av anläggningar för tilldelning av elcertifikat. Det bör dock förtydligas att förhandsbesked gällande produktionsökningar endast avser om de tänkta åtgärderna är sådana som kan berättiga tilldelning, inte hur stor tilldelningen kommer att bli.
- Energimyndigheten är positiv till att möjlighet införs att tilldela elcertifikat för produktionsökningar för samtliga förnybara energikällor.
- Energimyndigheten tillstyrker att ändring görs i 2 kap 9 § lagen om elcertifikat så att tilldelning av elcertifikat begränsas till 15 år från det att anläggningen är att anse som ny och att ändring görs i 2 kap 9 § lagen om elcertifikat så att ansökan om godkännande kan ske innan en pågående tilldelningsperiod har löpt ut.
- Energimyndigheten är positiva till föreslagen reglering som tydliggör att om en anläggning flyttas efter det att en tilldelningsperiod har löpt ut inte i och med flytten har rätt till en ny tilldelningsperiod.
- Energimyndigheten föreslår att möjligheten att tilldelas elcertifikat för produktionsökningar hanteras i det nu föreslagna lagrummet 2 kap 3 a § oavsett energikälla, dvs. att även vattenkraft inkluderas. För det fall lagstiftaren väljer att även fortsättningsvis reglera produktionsökning för vattenkraft i 2 kap 2 § bör detta lagrum kompletteras så att de två lagrummen som reglerar produktionsökningar överensstämmer med varandra, dvs. möjligheten att lämna förhandsbesked, längden på tilldelningsperioden och tidpunkten för åtgärder ska vara lika för alla energikällor.

- Det finns kvarstående frågor om hur bedömning ska göras gällande vad som är att anse som en ny anläggning enligt 2 kap 9 § som till viss del bör kunna lösas genom en reglering i förordning. Det är av yttersta vikt att arbetet med förordningen sker skyndsamt.
- Energimyndigheten bedömer att det kommer att krävas mer personalresurser för att kunna hantera de föreslagna nya ärendetyperna.

Med anledning av de omfattande ändringar som genomförts och som nu föreslås i lagen om elcertifikat blir kapitel 2 allt mer komplext varför Energimyndigheten föreslår att hela kapitel 2 omarbetas i syfte att förenkla tillämpningen.

Ställningstagande

Produktionsökningar

Det är positivt att alla energislag föreslås få möjlighet att få tilldelning under 15 år för produktionshöjande åtgärder. Detta torde stimulera viljan hos anläggningsinnehavarna att göra investeringar i förnybar elproduktion. Energimyndigheten delar bedömningen i förslaget att en möjlighet att få tilldelning av elcertifikat för produktionsökningar påskyndar investeringar i ökad produktionskapacitet i befintliga anläggningar för förnybar elproduktion.

Med nuvarande skrivning i lagrum och författningskommentar så kan en anläggning som har en pågående tilldelningsperiod, där produktionshöjande åtgärd utförs, helt förlora möjligheten att tilldelas elcertifikat för produktionsökningen efter det att tilldelningsperioden löpt ut om inte ansökan om godkännande skett innan tilldelningsperioden löpt ut. Enligt Energimyndighetens mening bör anläggningsinnehavaren kunna godkännas för tilldelning av elcertifikat även om ansökan sker efter det att tilldelningsperioden har löpt ut. Tilldelningsperioden bör även i dessa fall räknas från det att åtgärden vidtogs vilket får till följd att inga elcertifikat tilldelas under perioden från det att anläggningens tilldelningsperiod har löpt ut fram till det att anläggningen godkänts på nytt. En följd av detta är också att det inte är möjligt för anläggningsinnehavaren att få tilldelning av elcertifikat retroaktivt eller att anläggningsinnehavaren genom en ansökan efter det att tilldelningsperioden har löpt ut får en längre tilldelningsperiod än vad som torde vara lagstiftarens intention.

Förhandsbesked

Möjligheten att meddela förhandsbesked i ärenden gällande tilldelning av elcertifikat för produktionsökningar eller en ny tilldelningsperiod underlättar för de aktörer som har för avsikt att investera i omfattande ombyggnader av befintliga produktionsanläggningar. Anläggningsinnehavaren kan redan då en ombyggnad planeras få ett beslut och därefter ta ställning till om ombyggnaden ska utföras. Energimyndigheten kan se att det i vissa andra fall, än vad som nu föreslagits, skulle kunna finnas behov av att meddela förhandsbesked. Det är emellertid produktionsökningar enligt 2 kap 3a § och ny anläggning enligt 2 kap 9 § där behovet får anses vara störst. Regleringen bör vara utformad på sådant sätt att

möjlighet finns att meddela förhandsbesked även för vattenkraft – oavsett om regleringen avseende produktionsökningar för vattenkraft bibehålls i 2 kap 2 §.

Vid förhandsbesked gällande produktionsökningar kommer Energimyndigheten inte att kunna ge besked om vilken tilldelningsfaktor som anläggningen kommer att godkännas för utan endast om de åtgärder som planeras kommer att berättiga tilldelning. Det bör därför framgå att förhandsbeskedet endast avser frågan huruvida de tänkta åtgärderna är sådana som kan berättiga tilldelning för produktionsökning. Hur stor procentuell andel av produktionen som ska tilldelas elcertifikat efter det att tilldelningsperioden upphört kommer Energimyndigheten att kunna ta ställning till först efter verifieringen av produktionsökningen.

Ändringar i 2 kap 9 §

Energimyndigheten är positiv till de föreslagna ändringarna i 2 kap 9 §. Den omständigheten att den nya tilldelningsperioden räknas från den tidpunkt då anläggningen är att anse som ny torde bättre överensstämma med intentionerna i lagen och innebär inte någon överkompensation till anläggningsinnehavarna.

Frågan gällande när en anläggning ska anses som ny kvarstår emellertid även med föreslagna ändringar av regelverket. Om ombyggnation sker vid flera olika tillfällen måste en bedömning göras av hur lång tid som rimligen kan gå mellan olika moment i en ombyggnation för att de ska få räknas som en och samma åtgärd. Det är viktigt att denna fråga regleras eller att det är tydligt att Energimyndighetens bemyndigande även innefattar att i föreskrifter reglera denna fråga.

Vidare är Energimyndigheten positiv till att lagrummet ändras på sådant sätt att möjlighet finns att ansöka om godkännande innan en anläggnings tilldelningsperiod har löpt ut. Anläggningsinnehavaren kan då i nära anslutning till att t.ex. en ombyggnation är slutförd ansöka om godkännande vilket torde underlätta den administrativa hanteringen.

I promemorian saknas reglering av situationen där en anläggning får tilldelning för produktionsökande åtgärd och senare utför fortsatta ombyggnader så att anläggningen är att anse som ny ska hanteras. Tilldelningsperioden bör i dess fall rimligen räknas från det att den första (produktionsökande) åtgärden vidtogs för att undvika överkompensation.

Av pop 2005/06:154 s 69 framgår att med omfattande ombyggnader eller andra investeringar avses att alla vitala delar i anläggningen bytts till nya delar eller att sådana delar genomgått så omfattande förändringar, att förändringarna kan likställas med nya delar. Det är således höga krav som ställs för att en ny tilldelningsperiod ska kunna medges. Kravet på att samtliga vitala delar ska bytas eller ha genomgått omfattande renovering kan medföra att en vital del som fungerar och kommer att göra det under avsevärd tid byts ut tillsammans med anläggningens övriga vitala delar endast av det skälet att en ny tilldelningsperiod

ska kunna medges. Det är vidare oklart om det med nya delar avser fabriksnya delar eller om även begagnade delar kan användas. Även i detta fall är problemet det samma som innan föreslagen lagändring. Energimyndigheten ser detta som angelägna och svårlösta frågor men kan inte i dagsläget lämna något förslag på lösning. Till viss del borde detta möjligen kunna regleras i förordning.

Flyttad anläggning

Energimyndigheten delar bedömningen att en anläggning som flyttats till annan plats inte är berättigad till ny tilldelning av elcertifikat och är därför positiva till förtydligandet i föreslagen lagtext.

Skillnad i paragraferna 2 kap 2 § och 2 kap 3 a § gällande tilldelning för produktionsökning

Det finns olikheter mellan lagrummet som nu reglerar produktionsökningar för vattenkraft (2 kap 2 §) och det nu föreslagna lagrummet (2 kap 3 a §) gällande produktionsökningar för övriga energikällor. I 2 kap 2 § som reglerar produktionsökningar begränsas möjligheten till tilldelning för produktionsökningar som sker från den 1 maj 2003. För övriga energikällor ges i den nu föreslagna 2 kap 3 a § möjlighet att beakta produktionsökningar som sker efter år 2006.

Vattenkraftanläggningar som har tagits i drift efter april 2003 har inte rätt till tilldelning för produktionsökningar enligt den skrivning som finns i 2 kap 2 § eller den föreslagna skrivningen i 2 kap 3a §. Även dessa anläggningar bör enligt Energimyndighetens mening ha rätt att få tilldelning av elcertifikat för produktionsökningar.

I föreslaget är det inte tydligt när rätten för tilldelning av elcertifikat för produktionsökningar i storskalig vattenkraft ska upphöra. När tilldelning av elcertifikat sker till storskaliga vattenkraftsanläggningar för att de gjort en produktionsökning (2 kap 2 §) är det oklart om rätten till tilldelning upphör enligt 2 kap 7 § eller 8 §. Det problematiska ligger i tolkningen av den skrivning som finns i båda lagrummen som säger "*för produktionsanläggningar som för första gången tagits i drift....*". Frågan är om en anläggning alltid har ett drifttagningsdatum eller om det blir ett nytt drifttagningsdatum efter det att produktionsökande åtgärder genomförts. Men om det med *för första gången tagits i drift* avses för första gången hela anläggningen togs i drift sker utfasningen enligt 2 kap 7 § men i annat fall sker utfasningen enligt 2 kap 8 §. Om utfasning ska ske enligt 2 kap 7 § kommer tilldelningen för produktionsökningar i storskaliga vattenkraftsanläggningar att bli kortare än 15 år. Vidare kan då inte heller storskalig vattenkraft få tilldelning för produktionsökande åtgärder efter utgången av år 2012.

Det saknas också reglering för småskaliga vattenkraftsanläggningar som gjort produktionsökningar avseende hur och från när de ska tilldelas elcertifikat för

produktionsökningen och när eller enligt vilka regler tilldelningen för produktionsökningen ska upphöra.

De bemyndiganden som finns i lagrummen 2 kap 2 § och 2 kap 3a § ser olika ut, trots att intentionen synes vara att samma sak ska regleras via föreskrifter, dvs. vilka åtgärder som berättigar tilldelning och hur dessa ska verifieras.

Energimyndigheten föreslår att alla energikällor bör hanteras i det nya föreslagna lagrummet 2 kap 3 a §. Om man väljer att ha kvar separat reglering för vattenkraften så föreslår Energimyndigheten att produktionsökning enligt 2 kap 2 § kompletteras så det framgår att vattenkraft har rätt att bli tilldelande elcertifikat under 15 år för produktionsökningar på samma sätt som i 3 a §, dvs. från det att produktionskapaciteten ökade. Med gällande lagstiftning och nu föreslagna ändringar kan Energimyndigheten inte lämna förhandsbesked för produktionsökningar gällande vattenkraftsanklaggningar.

Energimyndighetens resurser

Energimyndigheten bedömer att möjligheterna att meddela förhandsbesked samt att redan innan en anläggning har fasats ut fatta beslut om produktionsökningar för samtliga förnybara energikällor samt ansökningar enligt 2 kap 9 § kommer att innebära en ökad mängd ansökningsärenden. Frågor gällande produktionsökningar samt om en anläggning är att anses som ny bedöms också vara mer komplexa än andra ansökningsärenden varför det krävs mer personalresurser i varje enskilt ärende.

Specifika synpunkter

I promemorian under avsnitt 3.2 fjärde stycket framgår inte tydligt om avsikten är att tilldelning av elcertifikat ska kunna ske vid konvertering av anläggningar från fossila bränslen till biobränslen. Med det förslag som finns gällande tilldelning av elcertifikat från produktionsökningar framgår det att tilldelning av elcertifikat inte ska ske vid en ökning av bioandelen i en produktionsanläggning med det är oklart om även den situationen när en anläggningsinnehavare konverterar anläggningen från fossila bränslen till biobränslen inte heller ska berättiga till tilldelning av elcertifikat.

I 2 kap 9 § bör finnas en motsvarande reglering som för produktionsökning gällande tilldelningen av elcertifikat, dvs. att tilldelning räknas från det att anläggningen är att anses som ny men att tilldelning av elcertifikat kan ske tidigast från och med dag för beslut om godkännande enligt 5 §. Detta för att förhindra att en anläggningsinnehavare som är sen med att ansöka ska tilldelas elcertifikat retroaktivt för den period som gått från det att tilldelningsperioden löpt ut fram till dess att beslut om nytt godkännande fattas samt att anläggningsägaren inte genom att vänta med ansökan till efter det att anläggningen fasats ut ska kunna få en längre tilldelningsperiod än vad som är lagstiftarens intention. Om regelverket ska vara samma som för produktionsökning så bör 2 kap 9 § utökas med "Tilldelning

av elcertifikat kan ske tidigast från och med dag för beslut om godkännande enligt 5 § ”.

På sidan 10 i rutan ”Förslag” bör tillägg ske så att lydelsen blir ”En begränsning införs som tydliggör att en förnybar elproduktionsanläggning som flyttas till en ny lokalisering, *inte genom flytten*, är berättigad till ny tilldelning av elcertifikat.” Det blir med denna ändring tydligare att det krävs mer än att enbart flytta en anläggning för att få ny tilldelningsperiod enligt 2 kap 9 § eller för produktionsökning.

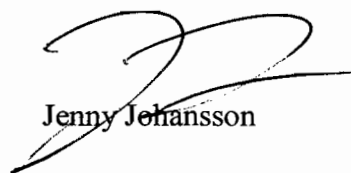
I rubriken till kapitel 6 i lagtexten bör förtydligande ske med angivande av lagrum för återkallelse, dvs. ”Återkallelse av godkännande enligt 2 kap. 5 § och av förhandsbesked om tilldelning av elcertifikat *enligt 2 kap 6 a*”.

Energimyndigheten anser att kapitel 2 är tämligen komplext och att det bör övervägas om det finns skäl att revidera och förenkla hela kapitel 2 i syfte att få en mer enhetlig struktur som är anpassad efter de nya regler som infördes i januari 2007 samt nu föreslagna regelförändringar.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Tomas Kåberger. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit utvecklingsdirektören Lars Guldbrand, avdelningscheferna Anneli Eriksson, Josephine Bahr Ljungdell, Susan Linton Royen, Zofia Lublin, Andres Muld, Birgitta Palmberger och Mattias Fock, enhetschefen Anders Levald, verksjuristen Fredrik Selander, enhetschefen Mattias Eriksson och handläggarna Maria Westrin, Roger Östberg och Jenny Johansson, den sistnämnda föredragande.

Tomas Kåberger

Jenny Johansson